

at kræve, at Statsbanerne skulde give en mere rimelig Forrentning end den, de have givet i de senere Aar. Den, der i sin Tid stærkest slog til Lyd for dette Krav, at Statsbanerne skulde give en Rente, som var lig med den Rente, Staten selv skulde give af sine Penge, var Vilhelm Lassen i en Tale, han holdt her i Tinget i 1902, og jeg har siden da været ganske enig med ham i den Betragtning, han gjorde gældende. Det er et Krav, som jeg synes burde opfyldes, og det uanset, om Staten har Brug for Penge eller ej, og det forekommer mig, at det er dobbelt nødvendigt at opfylde dette Krav, naar Tilstanden er, som den er nu, at Staten trænger til Pengene. Hvis vi anslaa Statsbanernes Anlægskapital til 260 Mill. Kr., som den vel omtrent er i dette Øjeblik, og vi saa regne med Udbyttet, som det var ifølge det sidst aflagte Regnskab, nemlig 2,890,000 Kr., naa vi til en meget ringe Forrentning. Generaldirektionen for Statsbanerne og den højtærede Minister have selv opgjort Forrentningen til 1,23 pCt. Det er en urimelig lav Rente af den Kapital, vi have bundet i vore Statsbaner. Men i Virkeligheden er Renten endda langt mindre, end den er opført til; i Virkeligheden faa vi ikke i dette Øjeblik 1,23 pCt. af den Kapital, vi have bundet i vore Statsbaner; i Virkeligheden er det Udbytte, som vi faa af vore Statsbaner i dette Øjeblik, rent negativt.

Det er efter min Mening en Fiktion, naar man tror, at vi faa 1,23 pCt. af Statsbanerne. Der er nemlig regnet alt for lidt til Afskrivning paa vore Statsbaner; en egentlig Afskrivningsprocent kendes ikke. Ganske vist finder der en Slags Afskrivning Sted, idet udrangeret Materiel føres til Udgift paa Finanslovens § 6, men hvad der her finder Sted, forslaaer ikke til at dække den Værdiforringelse, som navnlig Materiellet er Genstand for. Der burde derfor i Virkeligheden afskrives en Sum for Slid, navnlig af Materiellet, og denne Afskrivning burde bæres af Driften. Hvis vi udrangerede lige saa meget Materiel, som vi anskaffede, hvis vi vare nødte til det, vilde den nuværende Posteringsmaade maa-ske være saa nogenlunde retfærdig. Men det er langt fra Tilfældet. Banerne ere jo forholdsvis nye her i Landet, og adskilligt af det Materiel, som vi fra først af, da vi byggede vore Baner, have anskaffet, benyttes endnu. Det er derfor procentvis meget lidt Materiel, der udrangeres. Den Tid vil imidlertid komme, da det vil blive overordentlig meget, vi skulle udrangere. Hvis vi tænke os 10—20 Aar frem i Tiden,

da vil det Materiel, som maa udrangeres, blive en meget større Procent af det samlede Materiel, end det er nu. Men det burde vi allerede nu imødegaa ved en rationel Afskrivning.

Se vi paa, hvad der nu udrangeres, viser det sig ifølge det Finanslovsforslag, som vi have faaet forelagt, at der i det foregaaende Aar er udrangeret af Materiel 5 Lokomotiver, 10 Personvogne og 40 Godsvogne, og det er ansat i Forhold til Anskaffelsesprisen til en Værdi af 285,000 Kr., som saa er ført til Udgift paa § 6. Men hvis vi se, hvad der samtidig foreslaas anskaffet, og som altsaa opføres paa § 27, da er det paa det foreliggende Finanslovsforslag 23 Lokomotiver, 68 Personvogne, 450 Godsvogne, 14 Post- og Rejsegodsvogne. Anskaffelsen af dette Materiel vil medføre en Udgift af 4,880,000 Kr. Man vil altsaa se, at der anskaffes 17 Gange saa meget Materiel, som der udrangeres, eller rettere sagt: Værdien af det anskaffede Materiel er 17 Gange saa stor som Værdien af det Materiel, der udrangeres.

Jeg har set i en Kritik over den Maade, hvorpaa Statsbanerne drives, at man har været forbausset over den Stigning, der har været i Omkostningerne ved Driftsmateriellets Vedligeholdelse, hvilken Stigning i de sidste 5 Aar har været fra 2,787,000 Kr. til 4,155,000 Kr. eller nogle og fyre til op imod halvtreds Procent. Jeg er imidlertid ikke saa forbausset over denne Stigning, og jeg tror, at den i det kommende Aar bliver endnu større. Dette Resultat er jeg kommen til netop ud fra de Betragtninger, som nylig ere gjorte gældende, at procentvis vil efterhaanden mere og mere Materiel overgaa i de ældre Aldersklasser og blive mere og mere udslidt, og som Følge deraf ville Vedligeholdelsesomkostningerne blive større. Men som jeg før sagde, hvis vi gik til en rationel Afskrivning, f. Eks. af 1 eller 1½ Procent, vilde Udbyttet ikke blive 1,23 Procent, men vilde fuldstændig forsvinde, ja, blive negativt, og hvis vi lagde en saadan Afskrivningsprocent til Grund i Fremtiden, vilde vi med den Takstforhøjelse, som nu foreslaas, ikke komme op til en Forrentning af 2½ Procent, men vi vilde faa en Rente, der var langt, langt mindre, ikke en Gang det halve deraf; derfor synes jeg, at der er saameget mere Grund til at forsøge at tilvejebringe en Indtægtsforøgelse.

Der er et Forhold, som jeg synes, man ikke kan lade være at standse ved, naar man drøfter dette Spørgsmaal og gaar ud fra, at vi i Fremtiden beholde den Posteringsmaade, vi nu have, og derved komme til en